

РУСКИ НОВИНИ

Dr. I. D. Visošević, rektor grk. štam. Zagreb 8. 8.

ЗА РУСИНОХ У КРАЉОВИНИ ЈУГОСЛАВИЈИ

Најважније висти.

Далей ше грнжу

большевици предначи ведем себу. У силним страху за своју власц Сталин немилосердно намера и штрелја својх помочникох и највисших достојничкох у својм царстве. В соботу 12. јуна поставил Сталин пред неголи и тайни војни суд маршала большевицког войска Тугачевског (маршал то највисши ранг у войску) и ише седем генералох и шницких Их дал ише даше поштрелјац. Предручовал им Сталин, же були немцики чи японски шпиони. Кед то наисце правда, кец яка то держава, у котрей највисши войсково команданти надајници и яка то большевицка странка, кед перших нй членох треба штрелјац пре надајство? Баря вгнѣте тото Сталиново царство. Тераа анѣ Сталинови по мож вериц, же поц робн ва обще добро, але лем ва себе, да вон влада и да йому буде добре. Ту ше може кажди лайлопше прешведчиц, яка шисбода влада под большевицимом, же там нѣхто не цигурни ва главу.

Сталин иде далей. Дал уж даарец шефа „чеки“ Ягоду, далей бувиших министрох Карахана, Крестинског, Юренюва и шецей других. На остатку остале наисце лем еднин Сталин прави большевик и преглаши ше царом! А прето же преляло большевици тельо новиней креви — кед под Их власцу не лем же нѣч не лишше, але стораз горнише, бо кед так без пардона штреляю најзаслужнейших большевицкох, як же робн в обичним худобним народом!

Побѣда народног войска

у Испанији. На северним фронту побѣло народне войско генерала Франка Васкох, котри котри тримали в большевицима и заволадо главни баскијски царош Билбао. То вельки успех у борби проти еспаецког большевицима, бо тераз годшен генерал Франко преруциц войско дос северног фронту пред Мадрид и хитнай а нього большевицкох. А над Мадриду буде конец кирвавог большевицког владана.

56 милиони людзох под оружјем

пригнорених за войну стој у армијох главних державах швета. У сталним кадру ест шѣец и пол милиона, а у резерви 50 милиони, котри могу у потреби за два днѣ буц мобилизовани и наоружани. Најлещей сталног войска маюћ большевици индийоц и пол, а у резерви 19 и пол милиона, Италия милион, 360.000, и 6 мнд. 300.000 резерви, Немецка и Француца ма по 650.000 войска у кадру и Австрия 400.000. Нец прихиде други жешти держави.

Потрѣба Духа.

Руская — Совѣтское Святое Духа — то лажна историческа подлѣ, кед Дух Святы зшоел у виду пламенѣтих языкох на аристотелох Христових и заволаел их вос коку и шмелосцу. да кожу далей кончиц вельке дѣло Христово: будовлю Царства Божого на земн. да цалому швѣту глаша слово Божие и утвердил Христову Церкву.

И прето розширени церкви Христовей по цалим швѣте, безчислени жертои за виру Христову мученикох, свѣтих пустыножителюх, манакох, свѣтих мужох и женох, оцвата и безприкладна пожертвовани миссионарох у глашени Евангелия — шницко то дѣло св. Духа.

Притомшени при той нагоди себе, же християнска наука стој и пада зос виру у духа уобше, у безсмертну душу, котра е вѣчна и предвѣчна од цела и прето ма пред цѣлом першениста. Як ел Дух е да поведе главни мотор у живоче и дѣяносци Христовей Церкви, гни и вира у безсмертну душу и поштована души и духовносци уобше муши буц главним мотором шешалово ушореног живота на земн, на кельо живот на теѣ дѣлн слѣзох може буц шешалин.

И так человек ма крем цѣла, котре видане и душу, котру не видане, але котра шезни у наших думох, порнаох, у нашим розуме. И тота душа ма право на живот, ма своѣ закони, котри человек муши поштовати, кед ете да жие наисце человеким, а не животинским животом.

А кед человек на душу и на сѣ потреба забува, кед ше за душу не стара и кед мошк своей души нахажене лем за потреби своего цѣла, кед душа служи цѣлу, а не цѣло души, теди ше аля у нашим животѣ нѣшор, живот поставл едина муха, поставл живот животинским, а не человеким.

И у тѣм баш маже доказ, же забуван за душу и служиц лем цѣлу (материализм) не мож през кари. Кара за тѣм кепор муши присц. Сам живот каре человек зато, бо поставл ише человеким, неподобнаим.

А чом так? Прето, бо людзе през вири у душу у ваши и Бога над кампне маю причина да буду другим добри, праведни, не знаю, прето да вонн других любя и да не за обще добро жертаую. И прето, кед такн „бездушни“ людзе завадѣю у людским дружтвѣ, теди муши предади: любовь, правда и милосердие, а завадѣ грубе и немилосердне себелюбие, лукава шпекулация и бездушна сляк. Теди хто ма силу тот ма и право. А од того церкн милиони народу.

И баш тераз такн часи приходѣ. У правнѣти живоче влада себелюбием, испорачена жажда за тѣлесним ушованьем, за кельокож, котри шницкому дшверт отвѣра, мержан

на роботу и жерту, насилство, брехия и лукавог — чиста животински материализм, котри не ашеке зог души и зог личког, до вонн ашга. У мединародним живоче тот шалени материализм вилаже ше у непрестанним шоружени. Тенк, отровна газ и ашнѣ бѣкбардер то ашак ашного бездушного часу.

Цалком так, як у живоче живорох, котри души не маю, та прето не маю пошнѣи о правди и любви и своѣ живот — тамеля на шптрѣх пазурох и мошчѣх зубох.

Ту маже очивисни доказ и приклад, че человек без вири у душу (и Бога) поставл живорох.

Прето едина нагод аше шницког зла и зос теѣ цѣлей кризи ашного часу: Дух в неж треба? Врашиц треба духу Бога владарске место у нашим животѣ. Не цѣло, не брудна кишеник ма влада, ашк душа, духовни вредносци и потреби муши вон буц шерни. Дух мой влада, а цѣло мой ду саржа!

И лем под владу духа, а не брудного цѣла — авита су нам благодати Духа Святого, авита шесце и мир на земн.

Пригадајте себе тото на вѣлкаяне шесто. (сф)

Јак да робиме?

(Конец и беседа о. Др. Киппа.)

РНПД-о ма своѣ средство, органа, през котри розширѣе просвѣту. Крем хиткох, аки видѣло, главни орган ашного културног живота то „Руски Новини“ и рѣчни Календар. Верим, же ест такнх, по вѣща, же вѣлно повинни не даван за тераа шницко тото цо нам потребне за наш просвѣтанк живот, бо су малн. И думам, же тѣм Их недостатки бѣхто лѣшше не видн як сам редактор в Ягоду најблѣзши помощници и ашнѣ шовнати паролни дѣлѣ. Але тому ест лем еден ашк, о ашнѣм ум бѣрз вельо пасано: треба набѣрати ише вельо шецей предлашнѣкох, же би ше повинни могли повехнѣти. Тотн арешлатнѣци муши буц не лем на панеру, але насправди и шораво своѣ предлашту пошнѣти. Кед повинни буду вѣчни, годни буц лѣшше ушереши, бо годни кеѣнѣ вѣдалац на своѣ редакциѣ. А то ашнѣ лем од нас повинни, кед ше ашожике, жадно поробиме да ше Новини цо бѣржеј роширѣ. А теди шницко поробѣ тоти цо ше и тераз старика, да повинни шкѣдала цо лѣшнѣ.

На початку сам нагадил, же треба да ше вири у кампне народу право култура и просвѣта. По култури и просвѣти ашнѣ человек своѣ разум, своѣ волю. А ашже, же правдѣнѣ шпеменичѣсна шерц ашк през Бога, котри початок цѣлого человекото поставнѣи и його способносцих. Зато през Бога не може буц

правильней просвяти. Ми не можемо ані не шеме и на дахой оддзельовац нашу просвиту од своєї віри. Прето „Просвіта“ то я не церковне дружтво, муши як організація, а не лам ей члани, так жто як в поедниа человек, своєю дужиносц ю Господу Богу явнпользовац. Перше прето, же наша греко-католицка церква од самого початку на „Просвіту“ найвшеей зробела. Думам, же то не треба ли доказовац. Хто на кери, най опатри мена даровательнох на „Просвіту“ и редко ше о тим прспраечи. А велка чи сдемс, чи не, мушине признац, же нашу рускост у преюлоци очувала католицка вира а нашим восточним образом и лам една вона нас и у будучиносц очува, да ше не страхне и не престакеме жшч як сден окреми народ. З того зате на виходзи, же „Просвіта“ „поповска“; кажди у ней ма право робити, кед сце, лам на жаль велі у ней неску робити, але лам на цю кри-чак. А же вона муши робити у складу зос природим и Божиим законом то не прето, же ю намоцоне почали водзиц, на и цениа по най-вшеей ю водза, але зато же ей члени людае християне котрих тоти закони обовязую.

Гваря ше, же тото цю едно, воно и добре и красне. Бо як би я не було красне тото цю у ній шор, дзе ше еаря людаох яединали да цю ведити творя. И чи не краине попатриц на множество людаох зос рижнима способносцями и жавацями, але з одну дзеку, як ведити робя, стараю ше да поспягну свой циль.

Ми шачки любиме тото цю едно, цю добре, цю красне, бо то у нашей природи. Зложме ше ведити и у просвиту и коло аросвиту и рибме у алагоді за наш народ да и пов постане просвіщені, да ше може ровнац зос своїма сушедами, да ані вихасловац своєю склу, своєю роботу и своєю богатство. Будземе вецка любия своєю просвиту, бо будзе добра, прето же ма добру киль, будзе красна, бо у ней будземе видати нас самих шичких веданеніх гоч не зос одинакима дарамі и способносцями, але зос еднакю добру дзеку: буи на хаселі и чсцп своікому рускому народу. Вецка нас не годает нікто ані аламан ані до себе претониц, бо у єдносци будзе наша сила. А нашо потожки з нас буду мац приклад, не нам добрих отцох и гадцох, але и приклад веданеніх братоа, котри не жаловали одрекнуи ше и од своіого власного думанія, да ше можю алагодзиц зос своїма братами и так у алагоді им — своім потожком — добро просвिति камагац и очу-вац и прицац

НОВИ ПРЕДПЛАТНІЦИ В ГОСПОДИНЦОХ.

Горіак Митро, Лазор Михал, Жирон Ферко, Лазор Дюра, Лазор Митро, Михик Дюра, Кухар Владимир, Наради Дюра.

Наабрал о. С. Саламон. Сердечно дзекуеме. Най би други конли за його прикладом у гледаню нових предплатнікох.

Редакция „Р. Новинох“ достала сліду- юще писмо:

Прето же ми невозможна особно отпизац ше од шичких своїх арлательоах и полатних, жадом то зробиц на тот способ. У першей мори одчувам обинлок злий подорожовац Из Пресовашеному Владикови за Их оловску опіку и за отриманя добра.

Одштуем ше и адегуем шичким Числом Капитула у Крижевцох, як шичким оо. Собратом з Босни Сліпониц, Бачки, Сриму и Жумберку, а котрима же ламе вазели приятельски вязи, бо вшыни ше воно од-шошли з особлаву приятельоу и симпатіям.

Пред цали час час своіого душпастварства у сла-воніи и Гостині мал лам пресеце папирлиц веніне члени вичниа валагол и парохіюах, особито в нагади (Кри-байоах) и других торжественіх и тик сам ше уповіла и вшыма важніма поганя.

И од ній ше отпизуи я у першей мори од шачік парохіюах у Каникл и Дрєсвяти. Особливо дзеку-ем шцро на не зничайну прихальносту, в аэтру же ви-тали и помагали маю парохіюах у Сараево, Варешу, Тесличу и др.

Шичким близким и дальним, в штрима же в-зави урядово або приватно вазели сердечно подаско-ваня складам и братски дрєвот пошваня маю згладу-иц шичких.

о. Ж. Славк

Зос дзецми по Сриме.

Прешлого тижня рушели ше 16 школя-ре штартеі, пятей и шестей класи зос Кер-стурі до Сриму. Най драги бул: прейг Торжи, Паланки, Илоку до Беркасова, Бачинцох, Ши-ду, Миклошевцох, Петровцох, Вуковару и Филипова. Водзел их п. уч. Ковач.

Драга була дуга коло 200 км., а ирени-ю за пейц дїй. У Илоку рознатрели школяре газдовску школу, котра тиря два роки, а примаю ше до нїа школяре зос основней шко-ли — задармо. Видасли там цале поступанє зос каменом оловних древоах, пильниау (ведєк гордов 150 хл.), вивіци, модерни кармики, свило, стіток и т. д. У Илоку ише авичивели манастир оо. Францискалох дзе им патер гвар-дїан показовал историйски места: хюку дзе умар Иван Капистран, дзе го рудели до студіи и т. д. Зос илоцкей турні мали красни поп-атрунох на цалу околну особно на Дунай и белванску ровіну.

З Илоку дзичата на кочу, а хлапцї пе-шо рушели ше прейг Фрушкей Гори до Бер-касова. Драгом пред валагол Сот учителя им указал место дзе дахедя бул турецки тижетов. У брегу и терал гадно человек косци, котри стари прейг 420 роки. Пред Беркасовом ви-дзели дзеци место дзе стала твердия деслота Вука. Цегла зос тей твердий похасована на будовакя католицкей церкви у Кукусовцох. У Беркасове их краине дочекали и пороче-сповали дожашні. Доманіи прирхитали екскур-зистом печеру. Ютре дзень соботу, валав ляждж, так же зме ше можли рушиц аж по-лоадію до Бачинцох. У Бачинцох бул прихит-тиж сердечни. Дзеци ше чувствовали як дома. В наездею бул у Служби Божей и поплатню на вечурні, а вец их бачинчане вивезли на трох кочах до Шиду. У Шиду оплатрели манастир и церкву, а ютре дзень пондєслох, рано вчєс пошла до Миклошевцох. З Миклошевцох пошла кочами до Петровцох. Зос Петровцох кочами до Вуковару, а одтахаль дожу.

Не мож окреме описовац красни приєм и у каждам валавл. Дзеци бул в цалу драгу задовольни и весели. Браца Сримци их доче-ковали так як то вони уж лам знаю, од шер-ца сердечло.

Таки екскурції вельо цїшиноша взаїмно-му розуменю и любови єдних ю других.

Шички екскурзисти ведно зос своїм учи-тельом дзекую братом зос Сриму на сердечним приєму и жадаю, же би их по скорей видзели у Керестуре.

О нашем Календару

„Лидове Новини“ од 25 мая т. р. по ви-ходза у Прыги принесли на 7 боку статью: „Календар Русиних у Югославіи“, та ю тошо гу предложену зос чєскогo признанимє:

„Руски Календар за югославійских Русин-вох, котри уж седмїац роки видава Р. Н. П. Дружтво у Руским Керестуре у Бачки, а ре-дагує то о. Георгий Виндас, наксє с правдиа шїжка латературней слави Русинох у Юго-славїи, початок тих населєнкох, цр ше в „вос-точней Словакии“ там прєссєвали. Литерарна част почина з редактороу статью о вичлєко — пєйцдєшат ролїци І. Костельника, найвєк-шого писателя того народу. Тиж и слїдуєца статья проф. Фр Тихого „Г. Костельник, як по-ет родзєней жєми“ пошвєсєца юнактован (шл котру редакция додала „вои сам панєсац на нашей бєшєди“). Далєй слїдує статья „Наша бєшєда“ дра Г. Костельника, у котрей пошва думку Пастеряка, Пиланки и Тихого (статья у словацким „Наш Живот“ 1135 І. Петровац), котри сцү доказав, же шина бєшєди спада гу чєско-словєнскєй, а Костельник доказує же бє-шєда Русинох у Югославіи є єдино з украї-нских парїчїох- Их постї азуважєни В. Горіак П. Бучко, М. Фейса, М. Надь, а приповєдачє К. Тимко, М. Бучко, М. Ковач, С. Саламон и друга.

З тогї видзїме же учени швєт водзи рачун о нашем просвітнім зматаню.

Духовни мисїї.

За панїматки и учительки

Того року буду ше отримовац духовни мисїї за панїматки и учительки у манастирє у Шиду. Поволою ше и друга интелігентни жєни на тоги мисїї. Початок на 29. юна вечар. Закончєне на 3. юла рано. За отримав-ланє през тоги дїї илаци ше манастиру по 50 динари.

Модліме шичких, котри маю намїрено ирїсц, да ше чим скорей обяв манастиру сестрох Василянох у Шиду, да вони знаю, кильо приготовац места. Поволою ше шички панїматки, учительки и интелігентни ваио жєни, котри не мали прилєки, да ше духовно окрїпїа у том року на мисїїох, або на ре-колєкційох.

НАШО ЖЕНСКИ ИНСТИТУТИ.

У нашей єпархіи маме два женски ин-ститути: у Шиду и Крижевцох. У Шиду мо-жу нашо даячата нашивовац граждєнску, а у Крижевцох гимназию. И у вшних и у дру-гим институту нашо учєницї доставаю вельо шєсїй як у других институтох, котри не маю. Ту ше вои виховую у кажим обряду и вє-стри им пошвєсую таку брїгу, яку не достаню нїгдє индєей. Прето прєпоручуєме шичким родитєльом, котри посилаю своєю дзичата до хрїяданїа або до гимназиї, кай их пошлю до тих наших институтох.

Другя погрєбїя упути достаню од насто-птельоах тих ваиких институтох, лам най ше на нїх обраца у писму: Манастир сестарє Василянки у Шиду и манастир сестарє Ва-сильчанки у Крижевцима.

ПЯТИ МЕДІАНАРОДНИ КОНГРЕС

Христа Краля у Познанию.

Од 25. до 29. того мєсєца отримув ше у Познанию у Польскєй пяти медїанародни конгрєс Христа Краля, котри ма задачу, да авдїї шичких католицоах у борби против бєабожїнкоах цїаго швєта. На конгрєс, як дознаваме идєс и наш прєосвященєк владика.

АНГЛІЙСКА КРАЛІЦА ЄЛІСАВЄТА.

Рядо читам у наших „Руских Новинох“ поучни статї о вихованю дєцоах. О тей ствари нїгдє не досц писац и гуторити, бо то найважєвїша ствар на швєцє. Добре виховані дєсци най-вєкше шєсєє и за дом и за народ, а и за державу. Най ми будзг дозволено да напишем лам даскєльо слова о тим, як дєсциа краліца у Єнглєйскєй виховує своєю даячу, котра ма буц єнглєйска краліца по шмерци своіого отца, германього краля.

Як пишу новини, краліца баро отиро виховує своєю даячку, да вона будє достойна места, котре ю чека. *Мату не пуца нїгдє саму своєю даячку на нїжкя забави.* Не дава ей до рукоах ані фотографїи, цо булї виробє-ли з нагоди корунованя ей отца, дає и вона була вєдно з родитєляма и то шички лам прето, да ше булуца краліца не вичаши. Мац жада да вона будєє смирєца. Кажлого дня краліца не видно модлі зос своїма дзецми и дава им прилєки и поучує их, як маю ро-бїц дїла милосєрдїа. Най и нашо маисри так робя и най вои зашвєдаю своїм дєсцям, а не дєсци им, па будєє вельо вєсєй мїра и Божого благослову у фамелїїох. Ані єдна чєсна мац нїй не чуша своєю даячку по ваиц да остава през радїатрунку старїнних чєсних людоох. А и кед дєсци пойдю, аля о дєсцатєй годзїни муша буи у пошєцї.

Бурза

Жито 170—175 Д; Кукерина бачка и срєя ска 90—95 Д; Ярец бачки и срєяски 125—137 Д; Овес 102—105 Д; Мука 00 255—265 Д; Мука ч. 2 235—245 Д; Мука ч. 6 185—195 Д; Кромїзі 100—105 Д; Пасуля 260—280 Д; Дан; Струби 85—90 Д.

Нашо назвиска.

(Одмат на стати и. Миколи Венчельанског.)

Наздавал сам ме, же дахто од старших и меродавних да одвит на тот допис у прешлим числу „Руских Повинох“. Помене то не зробене усудувам ше да о ней стати вложим даскемь думи. Идея хтора с вложена у стати „Нашо назвиска“ Р. П. ч. 20 од 28 мая г. р. сама по себе барз интересантя гот и не пова, бо и сам писатель признава, же о ней уж бенецозано, але и до нинка нікто не робил на ей освяреню. — Прето?

Причини су велі и оправдани прето нікто до терас нецел закурив до того яблука. Признавал, же би було шодвейше, да нашо назвиска були и остали од початку славянски-русски, бо би зме ше не мущели никак шме оправдавац, же хто зме и не зме до таких назвискох дошла. Але да ше терас започне з тоту ацию меняя наших славянских назвискох, думам же би не було тельо вельо хасну ані идеяного, а ище мейей практичного. Прето би було ласше да ше тоту роботу ані не почне.

Нашо славянскэ назвиска ані нус нам не являеца да будеме вельки Славяне и Русини. Гот назвиска и преимйе не будеме ані теда вехни националисти и левни людзе, бо человека права человеком иго способ живота, работа и добри дела, а цияк мена. (Не тот добри майстор хтори ма краски натпис на хижі и вельку рекламу, але гевот хтора праи добру роботу.)

Уверени сам же ше нігда у тим не зложиме, а зос тоту ацию даме прилик державним власцом да ше мишою и до наших изданских и да нам и ту права рожки испришек як до то случай в нашу виру.

Наш народ мал би теда велі непотребия тронки, бо би при меняю назвискох мущел кажди гавлацац велі танси, а цо би у цивиліх частях було веліи невозможно.

Наш народ од тих нових назвискох не мал би ніяки практички хасен. Порези би ше ані нус на змештали, жем би ані теда на роздела ласше, цени зарну би не були вельки, а адрыве би ше нікому не поправало.

Недавно державна власи започа гаченю

закону в меняном назвиска шидким валалом, хтори вошлеи пользоваиске мена. Проти того були найвисши культурни установи, хтори в молнима доплатами доказали, же терашии не-славянски мена палалох машо ласку вредносц як нови. Прето тоту работа и престала.

Кажди народ, як славянски так и неславянски, ма меззи собу цудни назвиска, на не находзи потребу да их мена. А цо нас Русинох на то готі?

Не каждей службеной исправи хтору о себе од держ. власцох выбераме и им подобише, муши буи заведене хром мена и назвиска народносц, вира, место и датум родзена, занимањя и друга. Даске шидки податки о едней особи, бо саме назвиско не досц да ше особа ушмеи, ма було хото назвиско славянске або не.

Ма ше за своєю неславянски назвиска на мушиме гачибиц, бо зме их добровольно ані не приали, але под силу тедвиного режиму, хторк на тот способ сцел да нас ласейше вироуди, бо и тедвины власци криво думали, же кец не будеме миц руске назвиско — пораз пресегнеше буи Русинами. Яе да назвиско меродавне за народносц. Але ше спревели шидки ваию исприятеле (як по ше и терас спреведая), бо ми и попри шидких церпенцох и денуцицийох остали и наданей тварди Русини и Славяне. Прето най ше нікто не боі, же нас нашо неславянски назвиска деславлянизирало, бо нам тедвины челик часи служба як гаранция. Тим вешей нег ше зач баи кец знаме же терас живеме у едней братской славянскей держави, хтора нас як таких може ише лям баржей славлянизирати. (Конац б.)

Долу доган!

Немецки учени Гукболдт, гварел: „Два роцаліи, цо машо вельке значене за людях, пришли з Америки. Едни лям приосла помог то кромпля, а друга нам приняла препасц то доган.“

Приповедаю, же перши почали курити доган американскі ластире. Вони курели зато, да ше отрениу од досадних суньгох, котрих там було барз вельо.

Кед доган привезли з Америки, та ше людзе з початку процивели куреню. Держави накладала вельки карк на тях, цо куря, церковни власци рупала княжи, а у Абесини за куреню догану ретали ноги, руки, нос, гачби и викоповали очи. Але з временем ше держави научели доштовати тоту отроку, сиранили з ней монопол, бо посетели, же з того можо миц вельки хасен. Особено нашка, кец шидки держави таки глады иш пенаж и муша глады ишеліики шидки приходох, зато на ишеліики способ потримую куреню догану. Пенаріи и други дутини в наездею и во шмето замкнуті, а трафика и воици отворени! Сет и таки дий, як иш приклад Чрачун, Велька Поц, кец ані тримваі по вирошох на холза, шидки мигелі и дутини позавперани, а доган вибідзи мож купити.

Апачика дакеди эшларты, а трафика нігда! Дакеди пред войну у варошу була лем една трафика, а терас пеніц, шейсц. У каждем дутину мож купиц догану, по вешей, и у каждем найменшик шидкину го мож набавити. Вилода, лям купити!

По рахукици на то, же зос куренюм лем лем пенсж пуца „до луфту“ и то силки миллиарди — рок на рок, — куреню о прицик вельи хоротом, як афтика, астма, рак и вельо други. Особено иш людзох, котри не едзи целле едло, мало едая, подошя ше, куреню догану за нх убойство. Але на лем здраве человек себе губи зос куренюм. Куреню опасне и за морал. Бо кец ше у палале стана дачка крадеж, вен причина тому потреба пенсжкох на доган. А паметайце родителе, же и вашо дзецц, цо холза до школы, куря! То барз странне! Децко, котре себе отрало перши зос доганом, помущи ше му у мозгу од диму, скорей остареи, сохне, не учи ше, граци разум, пуца ше на ишеліики злодійство. Зато оцове, кец уж не маше волі завладац над самим собу, да одруцине доган, вен ратуйце од того своєю дзецц! Ратуйце младе поколяне и на давайце али ирмири! Бо ишт горшого, як кец опец сш губи своєю власце дзецко. А кецо ше инди на доган у едней хижі, дле двоиме-триме клопи куря? И процивано, кельо ше гудю ушпоривац! — Кажде то може себе выраховати.

Г. Костелинск:

Розвой духа.

Младши научни ружки роздумовал о божиц шветце. А облачок, на котри закуковал на тот швет, буи ише барз мали и узки.

— А, боже служко, божи швет! Сама святости, сама радосц! Цави ишег — болаве божо цоби! (Бо през тот мали облачок ружка ані не видзели жем.)

— О, кец бим могали попатриц на божи швет през велики облачок — през сто облички!

Прешол дзель, а на ружковим пупчку ше одхалел еден аісточок. Розширел ше ой облачок. Прешол и други дзель, та ше одхалел и други аісточок ружкового квета.

И вреходилели дий и аісточки ше одхалели еден за другим, а зос пупчка постала уж чудесна, розвинута ружка.

И адихли себе ружка:

— О, тельо шветла, тельо владуху! А болаве лебо цопрмеране...! Ише ше баржей сшем розвивац, ише баржей и чим скорей!

И пришли дий, кец ше ружково аісточки яе гадзали аж вродхилили и повишали. На сто облака — шидки и отворени — нагрела ружка на швет, а кец витрык задул, чула го аж коло шериц.

Теди ше уж чисто на ридовали, але ше радосц зос смутком шидким... правдица святосц зос ласкуву...

— Чейко вериц, але так ест! То моя остатия думка о шветце.

— Шестрички мляди! Ми ше не розумиме, бо ви маше инашка очі, а я мам кишакі.

— Вешей ест у шветце шветла, а тилк и ции, як себе ви и можеце задумати. Вешей ест радосей, але вешей и не правей святосци, вешей радосци и смутку вешей... Шидкого вешей!

Ви зос своима дзедцинскими очима видзиде лем „добре“ — дзедцинске „добре“ — а мня иш одкриси очі та видзиди, як боги, видзиди „добре“ и „зло“. Ваиц дзедцински глас и шочуи. Але боже моріи зос своима габамі ше завали. О, правдик швет за богох, а не за нас ружкох! Мого „я“ баржей як треба виродело, мушим ше покорити божей творчей силі.

Мого розкошми аісточк ше одручиво... Сладнем до найвискаваней тайки вства... Но розумим, але во чупстауим... тоту тайну вства. Вола... вона безконечна!... Вола... безконечно чудна!

Шестричка мляди! Не забувайце на тоту тайну вства. Т.

То мац!

Цель, пред Вельку Ноцу, Християне мексикапского варошу Н. були барз смутки, бо их ирегаяла безбощна мексикапска влада, так иш прегаяли перших християнох за цара Нерона, док ише Христово вира не була так розширена.

Треба було видаходити ише други тайки места схидкох на молніву, гребало ше чуица, да

их дахто не пайдзе або да не види, бо вен би влада шидких арештовала и поштрелала.

По другей тыйней наради одлучено, же ше велькошная Служба Божя одслужи на край варошу у хижі худобного пекара. Але хто да пиац пенарови, да ше порихта, а ише цо найважнйше — хто одвеше богослужбеи книжки. На тоти книжки уж мали зуб неприятелс католицкей Церкви. На перней улічки могел би полицай аопрец и арештриси, а потім би слодовали гарешити, мучени, а на остатку шмерц од кульки.

Друго ше о тим радзеля, аж еден з присутних, стари Максим прикол на думку, да ше пошла малого Палка, сила едного работника, зос тима стварями. Його опец роби у того пекара и мали Палко ише там ходак. Вон найблизкойше пренеше драгоцини святи книжки.

Але чи ше мож на дзецко ослонити? Чи ня вида вон тих цо го послали, кец случайно придзе до рукох неприятельох Христових?

Стари Максим повозал хлапца з уліци, дал му до старих рендох замотани святи книжки и гварел: „Меркуй Палко, иде ровно до млдери и поведи шй, же ше ми вилпа у пекара сидземе. Але меркуй, кец би це полицайо влапели, вен ти назвали цо нашими; не знаиш хто ци тото дал и не повени, дас идаси. Паметай то, бо од того одвешени живот велі добрих християнох, твоіх братох у Христу.“

Господарски Поради

Да лориска на ашову, мотики и т. д. дуго тираво, полож их до налова и посипай их зос живим вином и помали гаш што вашило. Так древо кажде постава тварде, дуго часне и не лаже ше.

Клянки лебо лампи зос меснију очисци да не аж бліца так: „Екстлишрот“ мисвај зос терлепшном зевуном док не будзе каша. На мекку ренду нвсип теј каша и чутай месни.

Влатни рамки на обравох очисци од вшлјякого бруду так: Да когара зос молим вином полож фалат цибулі и з тим вином помали уцерај позлацни ствари. С тим их очисциш, а да позлати не погубиш.

Брудни фляши најлоше вимивн зос пилловину. Успи до брудней фляши на палец два пилловани, а на пилловину досип пешельо води так, да не будзе ашик ретка а аши густа каша. С тим мало фляшну премучай и фляшка чиста. Же фляшка бара брудна, треба опетовац.

Нови глот до лампи најлешне замоч до моцно оцту, а ши так уцати до лампи, кед е од оцту цалком сухи. Лампа ставки глотом не будзе же курити, кед влоди шани. Лампу шіда не гаш, так, да з верху до цилиндера задуши, бо так лампа лажко експлодира ала уцати віско глот, па вона по кратким часу и сама загашна, а не закурици и не зашмерда хижу.

Да ше млеко не авари усни доньгоскорей як го гу отио приставиш на верх пожа соди бикарбони. Тоту бикарбону достанси за туні пенажи у каждеј алотекы.

Место води у косидби и других летних роботах ший добри циберей. Вок з аравни, гари жажду и не здуе не ли вода. Вон роботыка хладзи и не булька му у жалуску як вода у чобольоце.

Да кури лешне пошу вайца руд им кедишкеди овса намоченого у серватки.

Добра гвадния порихта себе уи авете терас, док асу вельо вайца и туні су, галушочки за жиму. Швидко порезани галушочки осуша ше на слунку и откладаю до мешка. Так ше може насущици и за жиму порихтац вельо кили цеста. Мешок зос галушкама мучи ше тримац на сухим месце, да ше не погуби. Лешне насущици галушки як резанки, бо ше резанки потруна.

Лицо дзецка цостало повяжне, як да нагло доарело. Оберва над чарикма очми ше слагли.

— Будзце жирни, дѣду Максиме, Палко не зарадам, гоч бя го мали забит.

*

По уліцох полних народу бежи себе хлапчик весело гваздаючи. Хто бја на такого хлапчикска обрацац увагу.

Уи пренюл птредок вароту, дзе найвцей тих у муздурох, котрих мали бот як давних жвирох, кед ту на угла трох уліцох роваліих церкви, цо ю святотатски руки безбожнікох ровалкли. Зос чувством болю и страху понатрело дзецко на фалати мура в остаткамн святых сликох, а у праку розбити криж. Не знаючи ашма Палко своко дайраву шалочку, рука сама роби знак крижа... Аш такой ли да згод жемн аивел ше жандар. Тварда руки класели малото за шию.

— Туши водле хриштиванске цени. Чий ши?

— Не знам.

— Не знаш, а цо то?

Ренда ше розкруцели. На кнѣкох заблѣсли на слунку позлацени крижени.

— Гутор, хто ци того дал и кадеи ши дошел?

— Не знам!

— Я ци припомним! — Гумова палица глухо вдерела по худих плечох хлапца. Скруцел ше од болю як хробак, ала шї не повел. Збелли ше лудзе. Слнн зос страхом па-

Най... най... найкешне.

Найкешни ДИЯМАНТ нашли 1905. року Преценели го на 50 милийони долари, а поцеше нікто не могол тельо платици, розрубили го на дзевец фалати. — Найкешни ДЗВОН бул „цар-колокол“ у Москви. Кед го зймали з турні снациул и оден фалат ше з нього одбл. То бул як дзвери и у давни нука направели кваліцу — кедшис и царских часох. — Найкешна ДЕРЖАВА в Китај, ма 400 милийони жителяох. — Найкешна ХИЖКА в у Шийорку, висока 381 метер. — Найкешна ПТИЦА в пош-Живе у Африки, дугока в 2-50 метери, а чешка 140 кили. — Шийвцей ВІРНИХ ма катедралка церква 400 милийони. — Найкешна РИКА в Нил у Египту, а найвцей води марица Амазонка у Южней Америке. Найглібша в рика Колорадо у Калифорниј (Сш. Амерка). Їй корито глібоке 1.500 метери.

Парадокси.

Неправда, котри на перши погляд випатра як правда, вола ше учено парадокс. Обично ше кажде чудну и лѣобичну ствар гутори, же то парадокс, же парадоксалио.

Таки парадокси любели бара стари Греки. Од шїх и маме найвцей парадокси. Прешешме даскельо за приклад, да себе и нашо читателю над нѣма „славу ламу“.

НЕТ ЛИСИХ -- НЕТ ХУДОВНИХ Грек Еябуид цо жил у Атени у четвартим столѣтїю пред Христом доказовал, же на шведе нет и не може буц лисичо человека. Як вон то доказовал?

Ето як. Вон гварел: Человек котри ма на глави на приклад 100.000 власи, бизовиш а не лиси. А так всего не мож назван лисич того человека, цо ма за одну влас меней од гентото. И так правда, же аш едел человек не може ше назван лиси, кед ма лаж одну влас меней од того человека, котри не лиси. Можеме поставит 100.001 человека едного ту другому так, же кажде по шоре лудзе мац лаж одну влас меней од гентото, цо е пред ким. Остатні всец 100.001 тиж не будзе лиси гоч вон не будзе мац аш едней власи на глави.

Слично доказовал тот мудерей Еябуид,

тра на побите дзецко, а други жне пулькали жандара: „Лем го дай! Лем так! Розвяже те знак малому шлодїловн!“

Палло помедан народ дриш ше худобно облякена, худа жена. Їй очи з повноледзеним страхом патра на хлапца. На рукох њй хустиа и розширела их як крыла ту вьому, як да го сце захриц од других. Ала не! Стала и довигла руки горе.

— Не винолай, дзецко мойо!* — кричи з цалого гарла. — Не видай Христа и своих братох!

Нови удар по хлапцу, вона уж и слабиш йоик и нови крик жени, цо пе до не була при себе: „Не видай дзецко мойо!“

Мали шї не гутори. Злосц нема граници. Видан жандар, же в маліцу скорей лажне хлапца, як ше од нього дано доана.

Чувш, гутор! Но такой з тоту шаблю одрубеш тоту руку цо несла кнѣк аш — и оштра шабля довигла ше горе.

Жена захрила очи, а з устох випрестано чуц: „Не видай, не буда Юли!“

— Шах! — и розлила ше крив. Завишела ше як аламаве крыцло ишци прерубана рука. Не человек крик лажка, жена ше заключала, а на устох њй замарли слова: „Дзецко, не видай!“

— Хто то? Хто тота жена? — шептан забунати лудзе.

же кажде человек лиси, же кажде человек бидни и же кажде богати, же 70-ропан адо то маке дзецко и же днорочне дзецко то стари дѣдо.

Слешне в парадокс, то ест исправда, котри на перши погляд випатра як дѣ в правда цо и нашо лудзе ашмо гутори! Кед маш умрец та умреш гоч будзеш волац дохтора гоч не, а кед маш живи та будзеш живи, гоч а дохтора не будзеш волац. Огже дохтор цнїти непотребни. Другираз приешеме ише таки парадокси.

Господінци.

НАШ НОВИ ПАНОЦЕЦ. По розказу Преосвященног припол ту нам I. V. наш духовни отец Силвестер Саламон. У мѣну шидких припитал го церковни кастор Дюра Лазор. По привиту паноцц вошел до церкви, помодлял ше и понатрел шидки церкви ствари. По тим вошел до канцелариј дзе ше заинтересовал о шидким. По цоларию и одредзено часе одшужели зме Вечурнико и шидки варки присуствования. На перши дзень Велькей Нонд жили зме шидки богослужени. У Служоби Божей не паноцц припитал ту своім вирним парохияком зме бара красними словами так, же кажде лїто було оромеше зос смлази радосан. Прен цали швета ше окончовали бара красни богослужени и казанї. Паноцц ше трудя и поучуе школярех хлапцох и дзвирцах и старших и младших шпывац церкован писанї. Шидки назю лудзе ше збавио коло штого як ичолн коло матки.

На першим месце дзекουμε нашому дуппастарови Преосвященному, же шик днл такого дзешого роботыка у вишнїх Христовей. Най му кажде його дѣло будзе Богу на славу и цалому народу на хваст. Господничаль.

Д Ю Р Д Ь О В

„Капцов идзе на воду, док ше не ровни.“ Так ше стало и зос трома нашим лѣтїидам, котри ше дали на враху. Од дукшого цлсу омерковали у цлвнн млану, же ки вше хабн жита. А то трома нашо лѣтїица (жена их не теря не вишнїме, бо ше кажда-

... То Пилисова мац! — гутори хтоника цо уха своєю сумисловн опитрик не волн шептом.

А терас читателю, шиведате по дунн, чи добра буда тота мац, чи не? Чи добре вона робела, кед наварчала своѣого младого сына, да не постава издѣлїиш Юда?

МИТАРОВА ПИСНЯ

(о. Инакентийови ЧСВН.)

Чудна пѣн Палачине,
Прешелая Маж...

Не драгу шивсена улуд ми,
О Богородице,
Бо сом з грахом дуну абруддел,
Пречисти Дивине.

И пречни сом у лѣтїистве
Цале своѣо жене, —
Та Це благам: модаї за мяц,
О Ходїтайце.

Модаї за мис Спасителн,
Най з души грнх зине,
Та най по Твоѣх молитвох
Душа ми оживи.

20. VI. 1937.

I. H.

Посилайте заостату
предплату!

ямае, ше ше поборак) уходзели вноци през облак до млину и вец крашнє по валове спуцовали мєхи, ношели до єдного нашого качмара, котри у тих найвєцей вкучвати же при мал оз нїх, а могол добре знав: же то крадєне. Вец себе у тей карци мулагляди. (А вни то родителя, же пуцєли своєю дзеца да цали ниси мулятую — Ред.) Аж ше качмар повидзел зос свою келєрку и вона шнєкко виволала: Млинаре глєдую 10.000 Д. од шкєдєвача, ало шкєдєчє не дали, да ше то лєм так зачука и крашнє наших добрих лєгнєх отпровождєли до Варядина и придала суду. Барз лєм воли кристу мєси розширєт по шведє вєдєно зос своїм пайташом качмаром! Ганьба!

Дюрдьовчань

Ст. Вербас.

ПРИГМНИ ИСПИТИ у гимназиї буду ше конанєц 23., 24. и 25. юня, кажди дзєц рано од 7 годзин. Мєлєи треба задан 20—22. шнє, на молбу 3 Дни, такє марку и приложик остатнє следодлєбу и крєстєнє писмо.

ПІШЄСЦЄ У ВОДИ. 31. мая охабєли родичи бєга Микєла зос шєну двоїє своєю дєцєи дома в тим да меркуєт на гушата, Вєни з другими дзєцми пошлє кукурлицу ковац. Нариз обачєл Микєлка 8 и нєм рєчим школяр, же гуски сєвєли до каналу, та вх вєшєл саврашиц дєму. У каналу пайвал за нїма, ало го на шнєред канала корчи пиянєлє. Шєстрицє ше дармо припатрєли, — не мєгли го расовац, вїл людєх на блєско не було и так ше бєлєи Микєлка задєвал. Поховани бул зог нємєким учаснєвом народу и шнєрих школярєх. — Родичи меркуєтє на своєю дзєцї!

ЖАТВА. Уж од тижня коши людєє шрєц и вожа го. По Русєдєчєх и жито злєчєшо копши. Рєк ше добри заклада, бє не було шкєди од лєду.

ВЕРБАСКИ ДЗЄЦИ У Р. КЕРЄСТУРЕ. П. учитель, Е. Канарєв одвєд нєшо дзєци през Коцур и Рєкєвицу до Керєстурє аєшо и собєгу 12 VI. Там булє в недєлєю, дзє их крашнє товариши прияли и погєсєдєли. Опатрєли Цєркву и Руски Нар. Дом зос Друкарєнє. Повидєлєх ше радєсєи дому вряцєли на Кулу.

Руски Керєстур.

ВЕРБАСКИ ДЗЄЦИ У КЕРЄСТУРЕ. В сєботу шрєд вєчєром ситєли до нас школярє а Вєрбасу зос своїм учитєлєм П. Канарєвом.

Нашє школярє и учитєлє их дєчєкали. Дзєци подєслєни по хижєх шрє спанє. Булє жєшо же ше наши школярєм не мєг уїсєт кажєдєму голєм єдєн гєсєд. Мало их вєрєлє 35, ало шрє хкарєє вєрєлє вєльє их ше од драги одлужани. Пришлєли 17. Вєдєлєшо ранє булєи з домашнєми дзєцми у цєркви. Нє фрєшитєку окарєрєлє обхєва нашє шкєли. (Бєра ше им нашє шкєли вєлєлє. И наш шнєвєт ше любєи хвалєц и пїма, ало шєд ше сєлє дєнєц вєтєка стєвєр чєшико го вєлєсєц). Опатрєли и народнєи дом и друкарєнє. По нємєлєлє булєи на трєбу шкєкєиного дєрєхє керєстурєкєго Муарєтє, вєлєшого добрєдєлєчє нашєго народє. Повидєлєк ранє пошлєи назад дому. Пришлєи воли през Коцур, Тєрєжу и Кєсєвичє а шрєцєлєи ше през Кулу, тєч же шрєнєи вєцєкєи шє пол нашєго срєдє.

УМАР НА ПОЛЮ шрє роботєи Нєшкє Скєдєлє (Приклєтєлє). Парєл з плугєм кукурлицу и нариз свєдєнул. Жєшо му приєлєлє єдєнє, чєкєлє под бєгрєнєми и лєдєлєлє, же копє цєшнєи стєи, и влєвєкєлє нє надєи. Кєд приєлєлє гу пєлєгу нашєлє члєвєкєлє уж мєртєвоє. Шєкєиши булє слєбєи илє шєрєцє. Малє 56 рєки. Най з Богєм спєчєлєлє!

СПОРТ

У Керєстурє одбулєо ше 10. юня футбалкєє змєганє мєдлє „Окєнєлєми и пєкєкєлєтєми“. Змєганє ше на ярашу припатрєло до 150 оєлєби. Надєлєлєлєи пєкєкєлє зос 4:3. Бєлєнєкє булє бєрє забєнєчє, а на мєстєх и нє сєлє. Булє досєи шємиху и фрєнтє, тих же ше цєшнєи забєлєлєлє и бєлєлє и публєкє. (Єсєбєнє булєи „дєбри“ тєти бєлєлє: „Кєстан“, „Пєлєски“ и „Шєлєнєр“ врим друкє.)

ШИРОМ ШВЄТА

Аутономия Подкарп. Русєи жє зє прєдлєгє чєсєкє влєдє, булє бє бєрє малє, єкєрє шєкє, бє по тих пєлєну не мєлє бє Губєрнєтєр шнєкєи самєстєлєнєи влєсєи и у шнєцим бєи булє однєсєи од внєдєгубєрнєтєрє (мушєлє бєи булє шрєдєвицє) и од влєдєи у Пєрєгє. Прєдєстєвицєи нашєго народє собрєни у Цєнєрєлєнєи Русєкєи Рєдєи пєтєлє, дєи Губєрнєтєр Подкарп. Русєи булєє шрєви Губєрнєтєрє, дєи мє влєсєи одлужєвєи у шнєцєкєи снєарєх шнєри не шкєдєлє цєлєгєи дєрєжєлє, дєи мєжє нємєстєвєлєц шнєцєкєи дєрєжєлє, урєднєкєи и урєвєлєц зос крєшнєм у шнєрєдєм отєицєтєлєлєи лєж прєд тєту Рєдєу и прєд прєзидєнтєм рєпублєкєи. Дєи так жє гєрєлє вєлєтєрє внєдєгубєрнєтєрє Чєхї — булєє нєкєлєи дєлє, жє сєм Губєрнєтєрє, котрєи єи и мушєи булє Русєи. Пєлєкє Чєхї так рєбєи, жє нам дєвєлєлє чєсє, и сєбє бєру влєсєи! Алє нашє народє шнєдє зос тєкєку рєботєу Чєхєх зєдовєлєлєи нє булєє.

И молдєц шє не дєиє Поляцєи нашєи братєм у Гєлєицинєи. Тє булє у вєлєлє Службєи тєж Хирєву. Кєд пришлєлє нашє пєнєсєц на Вєлєкє Нєиц службєи Службєу, Поляцєи, чєшичєнєи дєрєжєлєи дружєнєи, зєвєрєлє цєрєкєу и на пєцєлєи пєнєшнєи службєи, бє „го пєлєкєи цєрєкєлє“ шрєрєлєи (є цєрєкєа русєкєа). Другєи дзєнєи тєж нє дали у цєрєкєи службєи и Службєа ше служєлєа у цєнєтєрє при цєрєкєи. А пєлєкєи вєлєц нє тє мирнє патрєлє!

Новєи порциї уводєлє французєкєа влєдє, у котрєи сєи сємєи сєпєлєлєи и приєлєлє бєлєлєнєи. А кєд гєтє влєдє на полє з Блєжнєи приєлєлє на вєлєц тє обєцєлєлє єдєнєнє порциї и поправєку живєлєи худєбнєи народєу. Хтє вєлєц обєцєлє, малє дєнє!

У ЧЄСКЄИ єст 500 фємєлєи, цєи мє нєкєдє од нїх по 15 дзєци и тє 164 словєчєкєи, 137 Чєсєкєи, дєлєи мєрєвєнєи и нєрєтєкєи. А фємєлєи, цєи малє по 10 дзєци тєж єст вєцєи лєк 2000, а од тих сємєи слєвєчєкєи 900.

КАТАКОМБИ У МАДРИДУ. Англєйскєи новинєи „Тєбєрнєкєлє анд тє Гєм“ пєшєи є єдєнєи малєи дєлєчєтєкєи з Мєдридєу. У єї домє сєрєкєа ше сєлєцєнєи и вєлє тєм по пєнєи служєи Службєу Бєжєу. По Службєи Бєжєи вєхєдєлє дєлєчєтєкєи прєоблєчєлєи и рєвнєшнєи сєлє. прєчєлєлєи сєиєи брєлєнєи учитєлєином сєстєрєм по мєстєх под жєкєу, дзєи ше вєнєи сєрєкєи. Тєи нєм приєлєлєлєи пєрєни хрєстєнєйскєи чєсєи, кєд малєи дзєци рєвнєшнєи сєлє. прєчєлєлєи по єсєишнєи хєлєрєи, нємєлєлєи тєм сєлєцєнєи нє малє приєлєлєлєи.

Гєтєуємє нашєи дзєцєи и на тєи чєсєи! Чєи сєкєрєи их приєлєлєлєи гєи Исєсу Хрєсту жє тє жєдєлє сєлєгє Цєрєкєа. Нє трєбє чєлєц дєи тє, дєи дєцєи дєлєлєи сєкєрєи зєбєрє под сєлєи влєсєи нєчєстєи цєх. Исєс Хрєстєлє нєлє пєрєлєи тєм зєлєкєу. Прєтєи нєлє малєи дзєцєи прєчєлєлєлєи лєи пєрєку сєлєгєу прєчєлєлєлєи лєрєлєи у П. клєсєи, а и сєкєрєи.

Моїм приятєлєм у Керєстурє!

Дєвєлєлєлєи зє знєнє, жє сєм на новєи отворєлє

дрєвєрєу у Вєпрєвєчєу

(нєрєдєи Вєлєкєи карчєи) у котрєи мєж дєстєц дрєвєи вє будєвєкєу, лєти, слупи, дєски, єдєлєвєи и бєрєлє, рєлєнєи мєтєриєлєи вє облєкєи прєз гєлєлєлєи дрєвєи вє шнєтєрєх и зє огрєву. Дєлєлєи: чєрєчєнєгєи чєрєчєу и шнєчєи дрєвєи. Пєрєлєлєи чєрєчєкєи по нєрєдєлєи. -- Дєлєкєуєм вєж зє дєтєрєлєлєи дєлєлєлєи и мєлєлєи дєи дєлєлєи у мєлєи купчєлєи. Гєрєнтєуєм, жє будєлєлєи чєсєи и по зєлєлєи цєнєи вєлєлєлєлєи.

Зос вєштєвєлєлєи и сєрєчєвиєм поздрєвиєм

КРЕМЄР, дзєлєк, Вєпрєвєц.

Читєйцє „Руски Новинєи“!

Нашє Дєрєжєа

Дємєкратєи пєнєшєує

На сєлєдєкєи прєдлєчєнєх 6. Дємєкратєкєи Стєрєкєи и пєдєлєю 13. юнєа у Бєєгрєду зєклєчєнєо, жє дємєкратєи пєтєлєю вє Югєслєвиєи новєи Устєв, котрєи мушєи булєи вєрєбєнєи у спєрєвєкєу з Хорвєтєми и дєрєжєа, нє булєи „злєжєнєи“, тєи знєчєи пєдєлєлєи на вєцєи крєлє, котрєи будєи мєлєи сєлєи аутономєи. Дєлєлєи приєлєлєлєи дємєкратєи, жє Хорвєтєи, Сєрбєи и Слєвєнєцєи тєи шкєрєи кулєтурнєи-иєтєрєишнєи нєрєдєи. Тєи дємєкратєи вєлєлєи пєнєшєлєи и приєлєлєлєи шє гєи Хорвєтєм.

ШКОДА ОД ЛЯДУ у Дунаєкєи Бєнєлєици. Найшєкєи пєсєрєдєлєи од лєду кулєкєи срєз и нєвєсєдєкєи. Шкєдєа у тих срєзєх тєи шє на 3 мєлєишнєи у зєлєдєи. Вєлєи найшєкєи шкєдєи на сємбєрєкєи и тєлєлєкєи срєз. У одєлєкєи срєзєу шкєдєа шє цєнєи лєж дєи 200.000 Дєи.

УРОЖАЙ ЖИТЄА малє бє тєгєи рєкєу у нас булєи дєсєц дєбри. Уж пєшєи вєнєи, жє у цєлєи дєрєжєи булєи дє 30.000 шєлєкєи на врєдєлєи и вєишєлє. Цєнєа жєтєу уж дєсє сєлєдєлє.

ШНЄДЄНЄ ХОРВЄТЄКЄИ КУЛєТУРИ є котрєи жєи уж пєсєлєи, одбулє жє прєшлєгєи тижнєи у Зєгрєбєу. Бєлєи вєлєлєлєи хорвєтєкєи нєрєднєи нєрєбєлє, кєлєлєкєи, нєрєднєи обєлєчєи, обєлєчєи, вєлєлєлєи вєлєлєкєи хорєх, нєрєднєи прєдєлєлєи у тєатрєу и сєлє.

ПРЄНЄСЄИ ЦЄЛЄИ МОСТ. У Зєгрєбєу на рєкєи Сєвєи єст вєлєкєи жєлєзєи мєст, чєкєи 200.000 мєтєрєи. Дєи мєжє сєрєкєицєи вєнєи шнєрєи мєст, стєрєи мєст прєнєсєи на бєи зє 12 мєтєрєи, а дєи го нє рєзбєрєлєи. Цєлєи мєст прєнєсєи лєжєнєрєи и зєлєрєвєи прєнєсєлєи го на колєсєкєи так жє при тих трєбєа булєи лєж 15 рєбєтнєи. Вєлєкєи мєлєкєтєвєи зєгрєбєнєишнєи цєнєлєлєлєи шє прєрєжєкєи тєгєи мєстєа, булєи сєм Др. Мєчєк.

ТАРЄОВИНА З КОНОПУ. По єднєи рєсєчнєи стєнєкєи тєрєговинєи з колєпєу зєлєи єжєи. Нємєкєи пєчєлєлєи зєлєи пєрєчєлєлєи. Прихєдєлєи нєрєчєи тєж зєс Францєсєкєи, а Англєи тєж шєи пєтєрєсєлєи зє нашєи колєпєу. Тєрєлєи цєнєи 6-7 Д, а глєдєлєи 8-10 Д. Так жєи Сєлєи прєдлєчєлєи колєпєу з Нєвєгєи Сєдєу.

У Керєстурє лєлєи колєпєи вєлєлєи нєлєкєдєлєи. Другєи рєз вєлєлєлєи нє шнєчєи пєсєхєдєлєлєи Алєи шнєцєи вєлєлєи єднєчєлєлєи булєи хєлєлєи дєлєи.

ПОЖИЧЄИ ЗЕМЛЄДЄЛЄОМ булєи дєлєлєи нєодлєгєи Прєи Лр. Бєнєлєи у Бєєгрєду и тєи з пєчєтєкєи лєлєи лє 1 рєкє зєс 6¹/₂ кєлєкєу. Дєи тєрєлєи Лрєрєи Бєнєлєи вєжєчєлєи 850 мєлєишнєи зємлєдєлєи. У прєлєлєи рєкєу пєжєчєи нє дєлєлєлєи.

В шєлєи єчєи нєа

КАЖДЄИ СЄКУНЄИ умєрє єдєн члєвєк. На швєдєи жєи вєлєи дєлєи мєлєишнєи людєх, Вєрєхєлєлєи, шєи єжєдєи рєкє умєрє 30 мєлєишнєи людєх, 83.192. Од стєрєлєи умєрє лєлєи єднє штєвєрєцнєи лєлєлєи, а ¹/₄ од рєкєишнєи хєрєлєлєи. Кєдєи приєлєлєи мєлєи сєкєундєи? — ОРЄЛ И АРЄОПЛЄН У Амєрєи нєлєлєлєи єдєи аєрєплєишнєи вєлєкєи орєлєи и сєлєдєлєи зєлєи з орєлєк. Нєлє жєи згєрєлєлєи аєрєплєишнєи орєлєи и лєдєлєи, цєи булєи у аєрєплєишнєи. — СТЄРА ПЄРА. У Бєлєгєрєкєи жєи єднєи вєиєлєлєи пєрєлєлєи дєлєлєи уж 82 рєкєи у мєлєнєишнєи стєицєу. Вєи мєи 115 з вєнєи 110 рєки. И цєи бєрєи вєлєлєи (и рєтєкєи на тих швєдєи) вєи шєи єлєдєи мєдєи сєбєу нє злєлєлєлєи! — ПОЛЄСЄКЄА ДЄРЄЖЄА нєчєи шнєи дєи трєдєишнєи Подлєкєи. Так вєлєлєлєи вєлєкєи урєдєлєи стєлєстєкєи. Нє 32 мєлєишнєи жєтєлєлєи єст у Пєлєкєи лєлєи 20 мєлєи. Пєлєкєи

100 ГРОМН НА СЄЛЄИДУ вєдєлєи дєи вєлєлєи жєи. Тєи вєрєхєлєлєи учєи Англєицєи Др. Брєкєи. Найшєкєи грємєи бєи у нєлєлєи крєлєишнєи жєлєлєи шнєлєи рєкєрєдєи у грємєи на єстєрєи Мєлєи. У живєишнєи євєрєлєишнєи крєлєишнєи грємєи бєрєи рєдєи.

ДЛУЖЄИ ЖИТИ Лєдєлєи, цєи шєи рєдєлєи у мєлєишнєи фєбрєуєрєу и мєрєту. Тєи вєлєлєи прєчєлєи Гєиштєвєлєлєи кєд прєчєлєи стєлєстєкєи о сємєрєнєишнєи слєчєлєишнєи у Амєрєи.

